

Ankenævnets Journal nr.: 2020-0537 - Tilbagebetaling - ændring af arrangementsdato

Sagsfremstilling:

Klager havde længe inden covid-19-epidemiens start booket lokaler til afholdelse af sit bryllup hos indklagede. Brylluppet skulle afholdes den 12.-13. juni 2020. Klager indbetalte i alt kr. 19.500,-, hvoraf de kr. 4.000,- udgjorde depositum, og den resterende del udgjorde leje for lokalet.

Af lejeaftalen fremgår det, at man ved underskrift accepterer betingelser for leje af indklagedes lokaler. Hverken klager eller indklagede har vedlagt kopi af disse betingelser, og det har ikke været muligt at finde disse på indklagedes hjemmeside.

Den 22. marts 2020 kontaktede klager indklagede for at høre om det, pga. corona-virussen, var muligt at flytte arrangementsdatoen frem til et senere tidspunkt i 2020, eller evt. til den 12. juni 2021.

Indklagede svarede den 2. april 2020 tilbage, at det ville være muligt at flytte datoen indenfor dette kalenderår (2020). Mht. at flytte til 2021 kunne indklagede endnu ikke svare herpå.

Den 17. april 2020 sendte indklagede en generel info ud omkring afvikling af arrangementer, fester mv. i lyset af corona-epidemien.

Den 5. maj 2020 skrev klager til indklagede, at klager var nødt til at flytte sit bryllup til den 12. juni 2021, og at klager ville være ked af at miste stort set hele lejen pga. Covid-19. Klager spurgte, om et var muligt at betale et ekstra beløb for at flytte bookingen til en dato næste år, dvs. i 2021.

Indklagede svarede den 7. maj tilbage, at klager kunne booke en ny dato gratis frem til marts 2021. Alternativt kunne indklagede fra maj og frem tilbyde klager et festlokale til kr. 14.000 i stedet for kr. 20.500, og så ville klager få adgang til 2 værelser over de pågældende festlokaler, hvor man kunne sove/klæde om (værdi ca. kr. 3.000,-)

Den 7. maj 2021 skrev klager til indklagede, at klager netop havde hørt statsministerens tale, hvor det stod klart, at det ikke foreløbig ville blive muligt at samles mere end 10 personer.

Klager anførte, at det dermed også ville blive umuligt for klager at holde sit bryllup. Klager så derfor ikke anden udvej end at udskyde klagers bryllup. Klager foreslog således brylluppet blev udskudt et år - til 12. juni 2021- og, at indklagede i mellemtiden beholdt det beløb, som klager havde betalt.

Klager anførte, at klager håbede at dette kunne lade sig gøre, men anførte også at, hvis indklagede ønskede at stå frit med hensyn til planlægningen næste år, så havde klager forståelse for det, men klager ønskede i så fald om at få depositum og leje tilbagetalt.

Den 9. maj 2020 blev korrespondancen overtaget af en anden person end hidtil (den nye ejer af selskabslokalerne), som oplyste, at man "var ved at tage over fra [navn på person]".

Indklagede skiftede således omkring dette tidspunkt ejer.

Indklagede (nu repræsenteret ved den nye ejerkreds) svarede den 12. maj 2020 tilbage, og anførte, at der var grund til at ridse de kontraktvilkår op, som aftalen var indgået på. Indklagede v. den nye ejer anførte videre, at prisen for højsæson i 2020 var kr. 19.500 kr. og til næste år 2021 ville den være på kr. 20.500,-.

Indklagede – v. ny ejer - anførte, at hvis klager aflyste, ville klager være berettiget til at få klages depositum + 10% af klagers leje tilbage, hvilket udgjorde kr. 5.550.

Indklagede - v. ny ejer - ville dog gerne tilbyde en ny kontrakt og tilbyde en gratis ombooking til og med marts måned 2020. Her ville der ikke skulle betales yderligere fra klagers side.

Hvis klager derimod ønskede at ombooke til en dato i indklagedes højsæson 2021, kunne indklagede tilbyde klager at booke d. 12. juni for (yderligere) kr. 10.000,-.

Den 12. maj 2020 svarede klager tilbage, at klager gerne ville rykke brylluppet til d. 12. juni 2021, men, klager fandt det urimeligt at skulle betale yderligere 10.000 kroner for at gøre det. Prisstigningen fra 2020 til 2021 (kr. 1.000,-) ville klager gerne dække.

Klager anførte videre, at der ikke var tale om, at klager aflyste brylluppet. Klager anførte, at klager var tvunget af ekstraordinære omstændigheder til at flytte det. Klager anførte videre, at klager fortsat gerne ville holde arrangementet hos indklagede den 12. juni 2021, men til den pris, som parterne allerede havde aftalt plus prisstigningen fra 2020 til 2021.

Parternes dialog fortsatte herefter frem til den 10. juni 2020, hvor det meste af dialogen foregik med den tidligere ejer af selskabslokalerne, dvs. den i denne sag indklagede.

Klager anførte under korrespondancen, at der ikke var tale om, at klager ønskede at aflyse brylluppet men, at det næppe ville kunne holdes lovligt pga. de dagældende corona-restriktioner.

Indklagede fastholdt, at klager kunne booke en ny dato uden ekstra omkostninger frem til marts 2021, men at en ombooking til juni 2021 (indklagedes højsæson) ville koste en merpris på kr. 10.000,-.

Den 10. juni 2020 skrev klager til indklagede, at klager kunne konstatere, at indklagede fortsat ikke ønskede at ombooke klager til sommerbryllup næste år (2021), og klager bad på den baggrund om i første omgang at få depositum tilbagebetalt. Klager anførte videre, at klager samtidig ville bede Ankenævnet for Hotel, Restaurant og Turisme om at tage stilling til sagen, så praksis på området kan blive fastslået.

Indklagede svarede tilbage og bad om at få klagers kontonummer for at tilbageføre depositummet på kr. 4.000,-, hvilket efter det oplyste er sket.

Klagers bemærkninger:

Klager er utilfreds med, at indklagede ikke ønsker at flytte det arrangement, som indklagede ikke kan (kunne) huse i henhold til aftalen, et år frem mod betaling af merpris i forhold til listeprisen.

Klager har anført, at klager er klar over, at juraen er usikker på området, men klager finder, at de er opstået en kutyme, hvorefter man efter det som klager kalder "voucher-metoden" kan indkassere den aftalte ydelse op til ét år efter, og det er dette, som klager har efterspurgt. Klager har ikke ønsket noget ekstra eller særlige tjenester, blot en mulighed for at det aftalte bryllup kan holdes lovligt på en dato, som har en særlig betydning for klager.

Klager ønsker på denne baggrund at få lejebeløbet på kr. 15.500,- tilbagebetalt.

Klagers krav:

Klager ønsker lejebeløbet på kr. 15.500,- tilbagebetalt.

Indklagedes bemærkninger:

Ankenævnet har ikke modtaget bemærkninger fra den oprindelige ejer af de selskabslokaler, som klager indgik aftale med, og som modtog klagers betaling.

Indklagedes nye ejer har oplyst, at dennes selskab intet økonomisk har at gøre med den af klager indgåede aftale.

Den nye ejer har oplyst, at klager er blevet tilbudt en alternativ dato, og fik tilbud om forskellige ydelser uden beregning, hvis klager valgte at flytte til højsæson næste år.

De 10.000, som den nye ejer har bedt klager om at betale, er forskellen mellem den lejepris klager betalte, til den listepriis, der er i 2021. Den nye ejer har anført, at man tilbød klager en dekort på 5000 kr.

Der var ifølge den nye ejer en del brev(mail)veksling med forskellige forslag uden beregning.

Den nye ejer har anført, at Nævnet bør gennemgå den kontrakt, som klager havde med tidligere udlejer, dvs. indklagede, idet det er den nye ejers antagelse, at de betingelser der er heri er overholdt. Klager har således også fået depositum retur.

Den nye ejer har til orientering oplyst, at lokalet også udlejes uden moms, da der er tale om leje af selskabslokale.

Den nye ejer har oplyst, at man de sidste 6 uger har afholdt mange bryllupper, der var flyttet fra foråret - uden ekstra beregning. Alle på nær 2 valgte at takke ja til en ny dato uden beregning. Den ene valgte at betale et tillæg for højsæson 2021, den anden er klager.

Indklagedes krav:

Indklagede har ikke besvaret Nævnets henvendelse.

Nævnets bemærkninger:

Ankenævnet giver klager medhold.

Ankenævnet bemærker generelt, at corona/covid-19 har forårsaget en helt ekstraordinær situation, hvor såvel forbrugere som erhvervsdrivende uden egen skyld har måtte aflyse arrangementer med deraf følgende tab af økonomisk og menneskelig karakter.

Ankenævnet har ved afgørelsen af "corona-relaterede-sager" lagt følgende tidslinje til grund:

- Den 27. februar 2020 blev den første dansker testet positiv for covid-19.
- Den 6. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor der blev opfordret til at udskyde eller aflyse alle arrangementer med flere end 1.000 deltagere.
- Den 11. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor det blev meddelt, at alle offentligt ansatte, der ikke varetager kritiske funktioner, sendes hjem, at alle skoler, dagtilbud og institutioner lukkes, og at der indføres forbud mod, at arrangører, forlystelser, restaurationsvirksomheder mv. samler flere end 100 personer indendørs.
- Den 17. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor det blev meddelt, at det gældende fra 18. marts 2020 vil det være forbudt at forsamles mere end 10 personer. Storcentre, restauranter, caféer, natteliv mv. lukkes ned.
- Den 23. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor det blev meddelt, at alle tiltag forlænges til 14. april 2020.
- Den 6. april 2020 blev det meddelt, at forbuddet mod store forsamlinger gælder til og med august. Forsamlingsforbuddet på 10 personer samt forbuddet mod at holde bl.a. restauranter åbne forlænges til den 10. maj 2020.
- Den 7. maj 2020 blev det meddelt, at restauranter, caféer og lignende fra den 18. maj 2020 kan servere under nærmere angivne retningslinjer bl.a. vedrørende åbningstid, fysisk afstand mv.
- Den 11. maj 2020 blev det meddelt, at forsamlingsforbuddet på 10 personer forlænges til 8. juni 2020.
- Den 14. maj 2020 udsendes et sæt retningslinjer for restauranter og cafeer mv., som bl.a. tilsiger, at der skal være 2 m² pr. person i restaurationslokalet. Selskaber på mere end 10 personer må ikke spise sammen. Selskaber, hvor personerne kender hinanden, kan sidde på normal vis, ellers skal der være minimum 1 meters afstand, og der skal være minimum 1 meters afstand mellem forskellige selskaber. Der må alene være åbent til kl. 24.
- Den 18. maj 2020 kunne restauranter, caféer og lignende servere under nærmere retningslinjer bl.a. vedrørende åbningstider (alene åbnet til kl. 24), fysisk afstand mv.
- Den 8. juni 2020 indgås en politisk aftale om åbning af samfundet (fase 2), som fra og med den 8. juni hæver forsamlingsforbuddet til 50 personer, fra den 8. juli hæves forsamlingsforbuddet til 100 personer, og fra den 8. august hæves forsamlingsforbuddet til 200 personer for arrangører omfattet af sektorpartnerskabsretningslinjer.
- Den 8. juni 2020 hæves forsamlingsforbuddet til 50 personer.
- Den 8. juni 2020 udstedes en revideret forbudsbekendtgørelse, som giver mulighed for at samles op til 500 personer i selskabslokaler mv. til fester og arrangementer mv., hvis gæsterne i det væsentlige er siddende.
- Den 11. juni 2020 indgås politisk aftale om, at private fester/arrangementer kan få lov at fortsætte efter midnat.
- Den 13. juni 2020 udstedes en ændringsbekendtgørelse, hvorefter serveringssteder må holde åbent efter kl. 24 for private fester, hvor deltagerne i det væsentlige kender hinanden i forvejen, hvis kun personer, der deltager i arrangementet, har adgang til serveringsstedet.
- Den 13. juni 2020 udstedes et sæt reviderede retningslinjer for hoteller, restauranter og caféer mv., som tager højde for de undtagelser fra forsamlingsforbuddet, som gælder for restaurationsbranchen.
- Den 8. juli 2020 hæves forsamlingsforbuddet til 100 personer.
- Den 19. september 2020 pålægges restauranter og andre serveringssteder at skulle lukke kl. 22 (lukkepåbuddet annonceres på et pressemøde den 18. september 2020 om eftermiddagen og annonceres således med under et døgn's varsel).

- Den 26. september 2020 blev forsamlingsforbuddet sænket til 50 personer (sænkningen blev bebudet på et pressemøde den 25. september 2020 om eftermiddagen og indførtes således med et døgn varsel.).
- Fra den 26. september 2020 vil det - herefter - kun være muligt at samle mere end 50 personer, hvis der er tale om: *"Lokaler, lokaliteter og arrangementer, begivenheder, aktiviteter eller lignende, hvor kunder, besøgende eller deltagere i al væsentlighed sidder ned på faste pladser med retning mod en scene, biograflærred, bane eller lignende."*
- Fra mandag den 26. oktober 2020 blev forsamlingsforbuddet sænket til 10 personer, foreløbigt gældende til den 22. november 2020. Sænkningen blev bebudet på et pressemøde fredag den 23. oktober 2020 om eftermiddagen.
- Den 7. dec. 2020 bebudes det, at serveringssteder i 38 kommuner skal holde lukket fra den 9. dec. og foreløbigt frem til den 3. jan. 2021
- Den 10. dec. 2020 udvides lukke-påbuddet for serveringssteder til 69 kommuner
- Den 15. dec. bebudes, at serveringssteder i hele landet fra den 16. dec. og frem til den 3. jan. 2021 skal holdes lukkede.
- [På et pressemøde med Statsministeren](#) forlænges restriktionerne og nedlukningen af samfundet til 17. januar 2021.
- Den 5. januar 2021. Statsministeren præsenterer [skærpede restriktioner](#), der blandt andet betyder, at forsamlingsforbuddet sænkes til fem personer.
- Den 6. januar 2021 ophæves med BEK nr. 4 af 05/01/2021 bestemmelsen om, at der kan samles op til 500 pers., hvis personerne i det *væsentlige er siddende på faste pladser med ansigtet vendt mod en scene, et lærred eller lign.*
- Den 13. januar 2021. Nedlukningen og forsamlingsforbud på fem personer forlænges til 7. februar 2021.
- Den 28. januar 2021 meddeles det på et pressemøde, at alle restriktioner forlænges frem til den 28. feb. 2021.
- Den 24. februar 2021 meddeles det på et pressemøde, bl.a. visse skoler og detailvareforretninger kan åbne, mens alle øvrige restriktioner – herunder for restauranterhvervet - forlænges til den 5. april 2021.

Ankenævnet finder, at det ved afgørelsen af "corona-relaterede-sager" må overvejes, om der har været tale om force majeure, og i givet fald hvilken betydning det har.

Force majeure dækker over en upåregnelig begivenhed uden for parternes kontrol, der ikke kan afværges, og som (midlertidigt eller permanent) umuliggør opfyldelse af kontraktuelle forpligtelser. En generel betingelse for, at en aftalepart kan påberåbe sig force majeure er, at parten er forhindret i at opfylde sine forpligtelser i henhold til den indgåede aftale.

Hvis parternes aftale indeholder en force majeure-bestemmelse, må det bero på en konkret vurdering af bestemmelsen, om corona-virus er omfattet. Hvis parternes aftale ikke indeholder en force majeure-bestemmelse, vil dansk rets almindelige bestemmelser finde anvendelse, hvorved force majeure gælder som generel retsnorm.

Ankenævnet finder herudover, at hvis ikke andet konkret er aftalt mellem parterne, må branchens kutymmer om afbestilling lægges til grund.

Af § 19 i Horestas branchekutyme (Hvad man bør vide ... - når fester, møder og konferencer skal holdes i byen) fremgår, at ved helt ekstreme forhold uden for parternes kontrol (force majeure) kan afbestilling/aflysning ske vederlagsfrit. Denne branchekutyme har været gældende i mere end 10 år.

Ankenævnet finder på denne baggrund, at hvis parterne ikke konkret har aftalt andet, vil en aflysning af et arrangement omfattende flere end 10 personer (forsamlingsforbuddet) og/eller servering på restaurant eller café på et tidspunkt, hvor det var klart, at dette ikke lovligt kunne gennemføres, være omfattet af force majeure.

En aflysning omfattet af force majeure betyder imidlertid ikke, at arrangøren vil være berettiget til at kræve betaling for det aflyste arrangement eller beholde en forudbetaling herfor, jf. Horestas branchekutyme. Det er i praksis uafklaret, om arrangøren vil kunne kræve betaling for dokumenterede udgifter, som arrangøren måtte have afholdt som følge af det konkrete arrangement.

Hvis den oprindelige aftale har vedrørt et arrangement til afholdelse på et ikke nærmere aftalt tidspunkt (f.eks. en såkaldt SPOT-deal eller lignende) finder Ankenævnet, at arrangøren vil være berettiget til at henvise kunden til at finde et andet tidspunkt til arrangementets gennemførelse på vilkår som svarer til de oprindeligt aftalte.

I denne sag fremgår det af lejeaftalen, at klager lejede lokaler hos indklagede fra den 12. juni 2020 kl. 10.00 til den 13. juni 2020 kl. 06.00. Det fremgår endvidere, at begivenheden var bryllup, og at det forventede antal gæster var 60.

Efter de foreliggende oplysninger lægger Ankenævnet til grund, at klager den 10. juni 2020, efter at parterne forgæves havde forsøgt at finde en anden dato for det planlagte bryllup, aflyste lokalerne. Ankenævnet lægger endvidere til grund, at klager af det indbetalte beløb på kr. 19.500,- har fået tilbagebetalt depositummet, som udgjorde kr. 4.000,-.

Henset til, at det på afbestillingstidspunktet var klart, at klagers bryllup pga. corona-restriktioner ikke lovligt ville kunne afvikles på de aftalte vilkår, idet forsamlingsforbuddet på dette tidspunkt var på 50 personer, og at der skulle lukkes ved midnat, finder Ankenævnet, at klager har krav på at få det resterende indbetalte lejebeløb på kr. 15.500,- tilbagebetalt.

Afgørelse af 23. februar 2021